

Esbjerg Kommune
Torvegade 74
6700 Esbjerg
Att.: Vandløb

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato	24. august 2020
Sagsbehandler	Mette Sejerup Rasmussen
Telefon direkte	76 16 51 25
Sagsid	20/17631

Dispensation fra naturbeskyttelsesloven til oprensning af sandaflejringer i Sneum Å mellem st. 20670 og 23700

Esbjerg Kommune giver hermed dispensation til oprensning af sandaflejringer i det beskyttede vandløb, Sneum Å på strækningen fra station 20670 og station 23700, beliggende mellem jernbanen og udløbet af Sneum-Allerup Skelgrøft.

Vandløbet ejes af flere bredejere. En samlet liste over ejerne kan ses på side 21. Vandløbsstrækningen der oprenses kan ses på fig. 1 på side 2.

Dispensationen gives på følgende vilkår, som skal overholdes ved udførelse af projektet:

1. Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet den 21. september 2020.
2. Det forudsættes, at det ansøgte udføres som beskrevet i ansøgningmaterialet.
3. Oprensningen må finde sted i perioden 1. aug. – 30. sep. Er oprensningen påbegyndt, må oprensningen undtagelsesvis færdiggøres indtil medio oktober.
4. Grødedø af glinsende vandaks ved station 21500 skal i videst mulige udstrækning bevares.
5. Oprensning må ikke give anledning til at der fjernes mudder, silt og lignede finpartikulært organisk materiale. Oprensningen skal derfor standses, hvis det ikke primært er sand, der graves væk fra vandløbsbunden.
6. På strækninger med beskyttet eng ned til vandløbet, skal oprensningen foregå fra modsatte bred se fig. 5 side 4.
7. Når arbejdet startes op, skal du give besked til Natur & Vandmiljøkontoret Naturteamet, så vi kan kigge forbi og se, om projektet udføres som aftalt.

Disse vilkår er stillet for at sikre og beskytte naturværdierne i området. Kontakt os meget gerne, hvis der er tvivl om, hvordan vilkårene skal udføres eller overholdes.

Dispensationen er ikke længere gyldig, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Baggrund for dispensationen

Ansøgers oplysninger

Esbjerg Kommunes Vandløbsteam har den 4. juli 2020 søgt om lov til at oprense delstrækningen af Sneum Å mellem st. 20670 og st. 23700 for sandaflejringer. Dispensationen er givet på baggrund af ansøgningen samt efterfølgende dialog omkring projektet

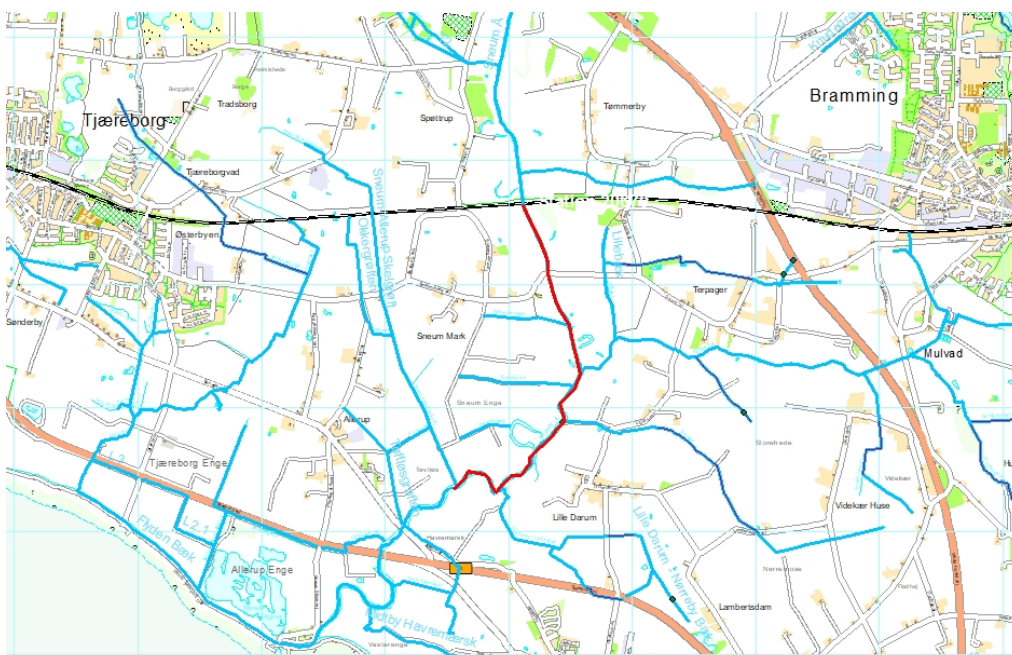

Fig. 1. Beliggenheden af den strækning af Sneum Å, der ønskes oprenset (rødt markeret).

Det er i ansøgningen oplyst, at vandløbsstrækningen ikke har været oprenset i den tid, hvor Esbjerg Kommune har stået for vandløbsvedligeholdelsen (Siden 2007) og at der ikke er kendskab til, hvornår Ribe Amt sidst foretog oprensning af størstedelen af strækningen. I 2003 blev en mindre del af strækningen, ved Sneum Kirke, renset op. Denne strækning ses på fig.2.

Oprensning vurderes på baggrund heraf, at kræve en dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3.

Fig. 2. Strækningen af vandløbet der blev renset op i 2003.

Strækningen er opmålt af LandSyd A/S d. 6.-7. april 2020 og der blev konstateret en overskridelse af regulativets dimensionskrav på nær nogle få delstrækninger. Esbjerg Kommune skal derfor iværksætte en oprensning af strækningen, såfremt det kan forsvares overfor hensynet til vandløbet miljømæssige målsætning.

Fig. 3. Den strækning, der ønskes oprenset, ligger mellem jernbanen og udløbet fra Sneum-Allerup Skelgrøft.

Vandløbsstrækningen er målsat som *God økologisk tilstand*. Den økologiske tilstand er dog ukendt på alle parametre (smådyr, fisk, makrofyter og kemiske stoffer), på nær for benthiske invertebrater (smådyr) på den øverste del af strækningen.

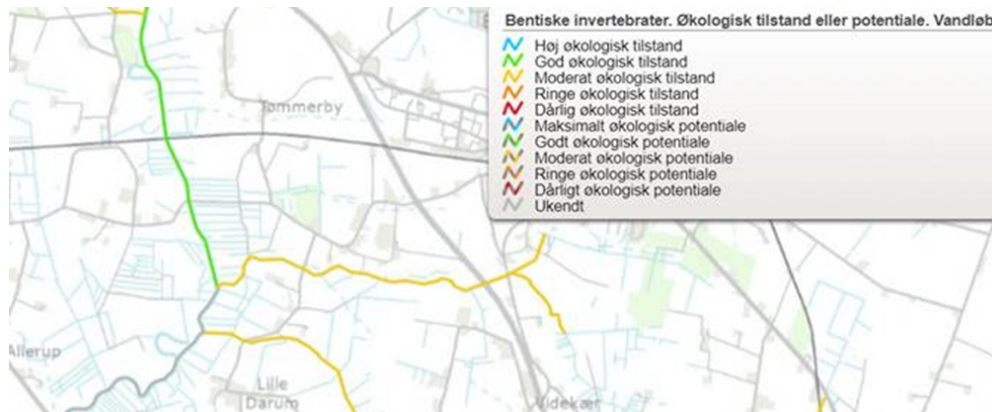

Fig. 4. Den økologiske tilstand for smådyr (invertebrater)

Vandløbet er udpeget som beskyttet af §3 i Naturbeskyttelsesloven og der er enkelte naturområder (beskyttet eng) i tilknytning til vandløbsstrækningen. Se. Fig. 5.

Fig. 5. §3 vandløb og beskyttet eng (grønt skraveret)

Selve vandløbet er en del af *Habitatområde 78. Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde*. Se fig. 6.

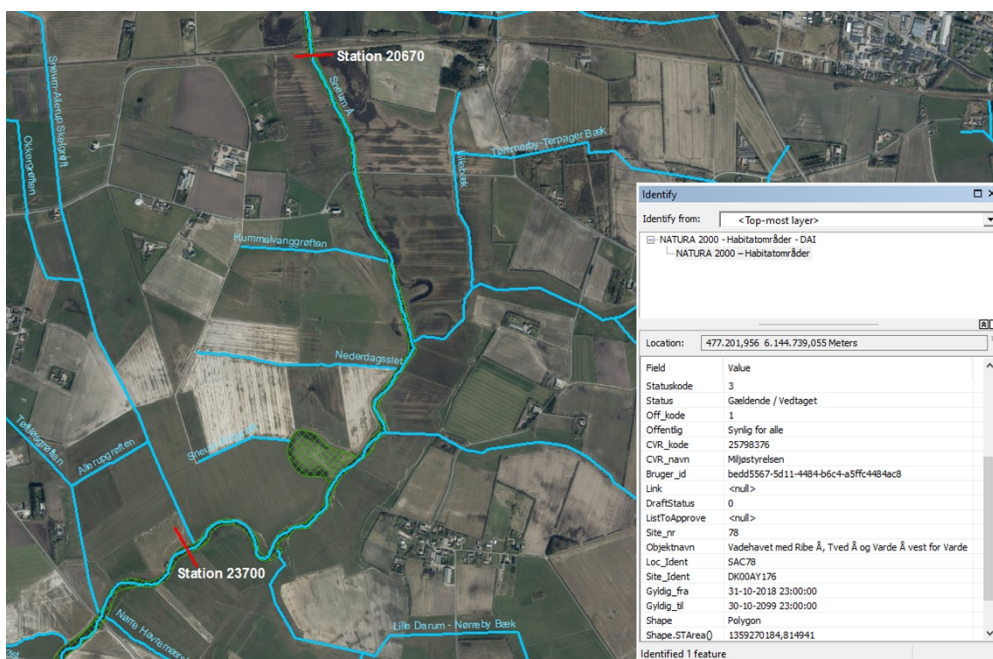

Fig. 6. Habitatområde 78. Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde.

En stor del af vandløbsstrækningen gennemløber *EU-Fuglebeskyttelsesområde 51. Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb*. Se fig. 7.

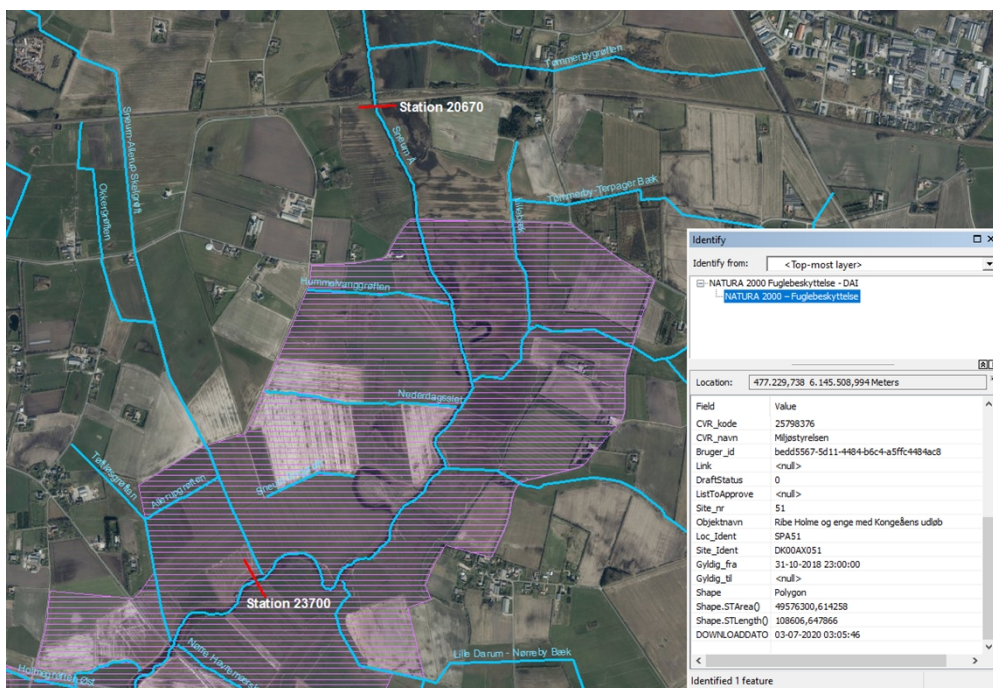

Fig. 7. EU-Fuglebeskyttelses-område 51. Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb.

Oprensningen

Oprensningen vil blive foretaget med gravemaskine med lang arm med GPS, så det sikres, at der ikke graves dybere end regulativet foreskriver. Oprensningen vil blive foretaget fra vandløbets højre side og det oprensede sand vil blive midlertidigt oplagt på brinken indenfor arbejdsbæltet på 8

meters bredde. Når sandet er tilstrækkeligt afvandet efter 1-3 uger, vil det blive bortkørt fra vandløbet. Oprensningen vurderes at kunne udføres i løbet af 2-4 uger.

Overskridelserne af regulativet skyldes sandaflejringer, hvis placering i vandløbsprofilen er forskellig fra det ene sted til det andet. Det skønnes at være muligt, at oprensningen på nogen strækninger kan foretages, så ikke hele vandløbsbunden i profilet vil blive påvirket. Se fig. 8-10.

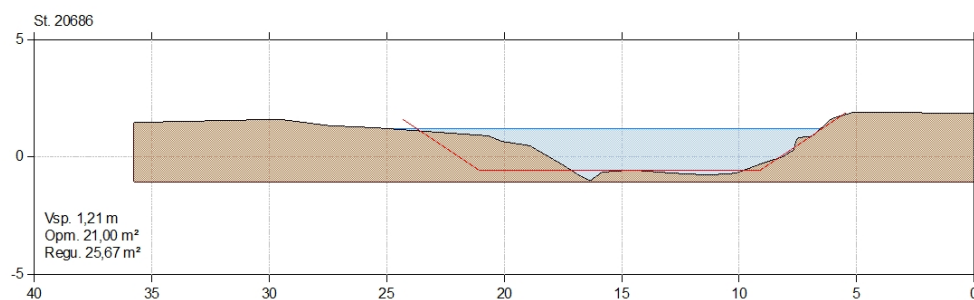

Fig. 8. Her vil det være muligt at lade en stor del af vandløbsbunden være upåvirket af opgravningen, idet profilet kan udvides til regulativbundbredden på 12 m ved at grave i den ene side.

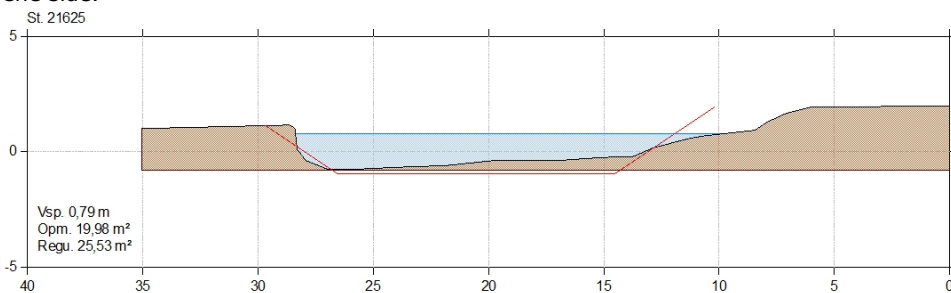

Fig. 9. Her vil der skulle graves af hele bunden for at opnå regulativoverholdelse. Hvis kravet til 23,0 m² tværprofil overskrides, skal tværprofilet udvides til 25,6 m²

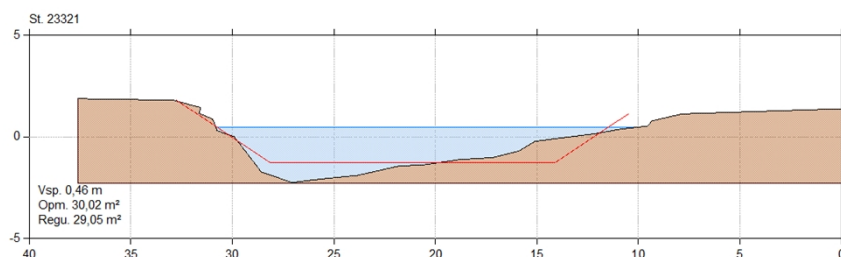
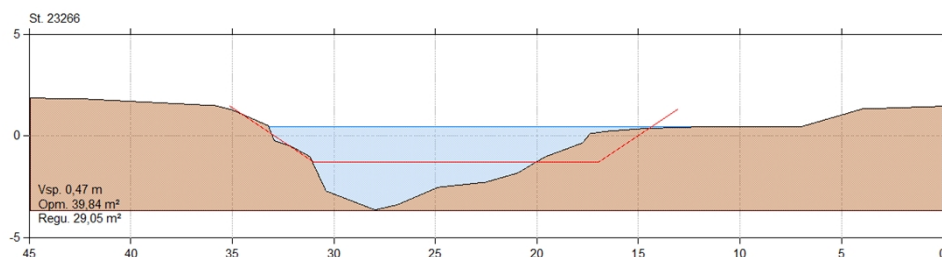

Fig. 10. Der er kortere strækninger ind i mellem, der ikke skal oprensnes. Som f.eks. her hvor vandløbet er væsentlig større end regulativet kræver.

Ifølge regulativet skal der ske oprensning, når der er mindre end 90% af det regulativmæssige tværsnitsareal til stede, mens der ikke må oprensnes, hvis der er mere end de 90 % til stede. På fig. 11 er de strækninger, der ikke overholder regulativet markeret med orange streger. Det er baseret på et skøn, hvor grænsen går mellem et tværprofil, der overholder regulativet og et tværprofil, hvor der er mindre end 90 % af det regulativmæssige arealkrav til stede.

Fig. 11 viser, at det ikke er hele strækningen, der skal oprensnes og der er strækninger, hvorfra der er mulighed for at flora og fauna kan sprede sig efter oprensningen. En opgravning af sand på et bundareal efterlader ikke hverken planter eller dyr, hvorfor det er vigtigt, at ikke hele vandløbsbunden opgraves.

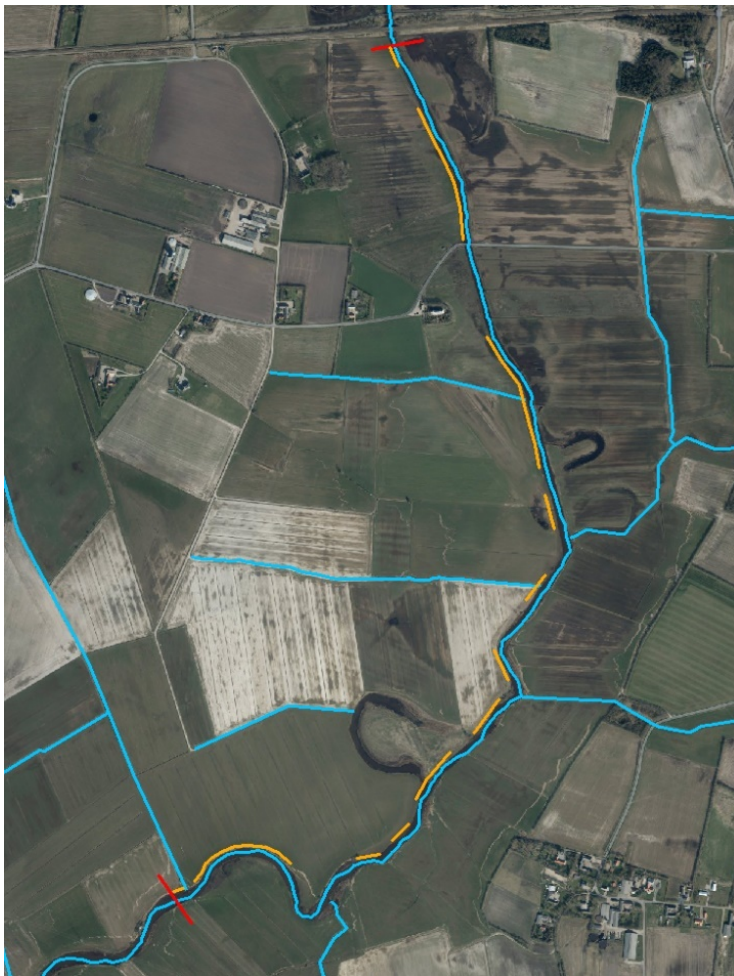

Fig. 11. Strækninger, hvor der skal oprensnes er vist med orange markeringer.

Oprrensningen vil betyde en væsentlig påvirkning af flora og fauna på de oprensede strækninger. Denne påvirkning forventes at være væk igen i løbet af 1-2 år.

Der er enkelte strækninger, hvor der i forbindelse med sandpuderne står større bestande af glinsende vandaks, her vil det ikke være hele sandpuden der fjernes. Her vil regulativoverholdelse blive sikret ved, at der graves mere af i tilstødende områder, dog kun således, at det er sandbund der

fjernes og ikke mudderbund. Der vil være en medarbejder fra kommunens vandløbsteam til stede i forbindelse med opstarten af oprensningen, for at sikre, at oprensningen kommer til at foregå så skånsom, som det er muligt, og således, at der i forbindelse med oprensningen tages de hensyn til vandløbets flora og fauna som er fastsat i dispensationen. Der vil yderligere være løbende tilsyn med arbejdet.

Den begrænsede afvandingsmæssige betydning jr. næste afsnit bevirker, at påvirkningen af de §3 beskyttede enge og fuglebeskyttelsesområdet ikke vil være af væsentlig betydning.

Afvandingsmæssig betydning

Sammenlignende vandspejlsberegninger på henholdsvis de regulativmæssige dimensioner og opmålingen fra april 2020 viser, at ved årsmiddelfstrømningen på 18,7 l/s/km², vil oprensningen sænke vandspejlet ca. 16 cm ved jernbanen. Effekten falder ud mod slusen, hvor vandspejlet vil være bestemt af tidevandet. Ved slutningen af oprensningsstrækningen (st. 23.700) er der stort set ingen effekt af oprensningen.

Medvirkende til dette forhold er, at Sneum Å er væsentlig større end regulativet kræver på den yderste strækning.

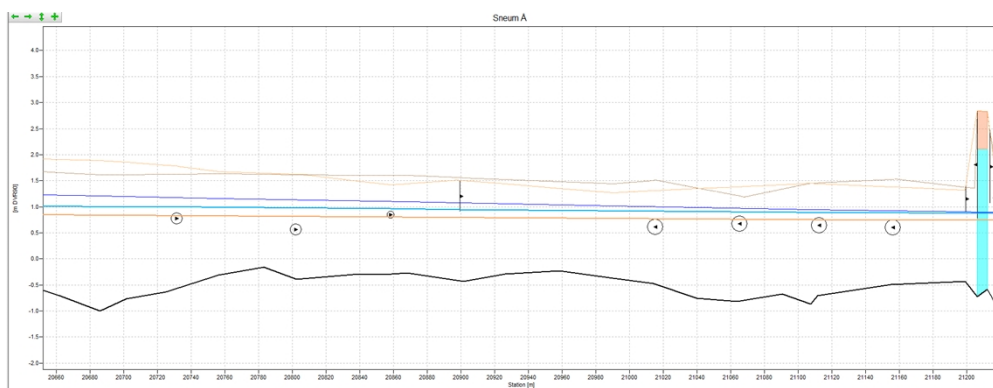

Fig. 12. Den øverste oprensede strækning får den største vandspejlsnænkning ved oprensningen. Lyseblåt vandspejl er vandspejlsberegning på 2020 opmålingen, mens det orange vandspejl viser vandspejlsberegningen på de regulativmæssige dimensioner.

Kommunens vurdering

Kommunen besigtigede vandløbsstrækningen den 14. august 2020. Formålet med besigtigelsen var at undersøge naturforholdene på den strækning af åen, som vil blive påvirket af projektet.

Kantvegetationen var på hele strækningen domineret af tagrør og røgræs, samt spredte partier af blågrøn kogleaks og sødgræs sp..

Fig. 13-15. Billeder af kantvegetationen langs strækningen.

I overgangszonen mellem kantvegetationen og vandløbet var der flere steder langs med vandløbet områder med tæt vegetation, bestående af dynd-padderok, sideskærm, pilblad, gul åkande, enkelt pindsvineknop, aflangbladet vandaks, svømmende vandaks og trådalger. Størstedelen af overgangszonen langs med vandløbet var dog uden sump- og vandplanter.

Fig. 16 og 17. Fotos fra overgangszonen der ligger mellem kantvegetationen og vandløbet.

Midt i vandløbet var der kun få steder spredt vegetation af pilblad, gul åkande, svømmende vandaks, glinsende vandaks og en enkelt grødeø af vandranunkel sp.. Resten af vandløbsbunden var sandbund uden planter.

Fig. 18-20. Fotos af vegetationen midt i vandløbet.

Det vil primært være på strækningen fra jernbanebroen og ned til Sneum Kirkevej og på den første del af strækningen syd for Sneum Kirkevej, at der i forbindelse med oprensningen fjernes egentlige vandplanter som vandranunkel sp. og glinsende vandaks. Her står desuden langs kanterne sideskærm, enkelt pindsvineknop, gul åkande, pilblad og blågrøn kogleaks, der muligvis helt eller delvist fjernes.

Glinsende vandaks beskrives i *Danmarks Vandplanter* som sjælden og i tilbagegang. Den grødeø af glinsende vandaks der står lige syd for Sneum Kirke i et af oprensningsområderne, vi derfor blive forsøgt bevaret i forbindelse med oprensningen, hvilket der stilles vilkår til. Arten findes dog også lige opstrøms lige syd for Sneum Kirkevej på en strækning der ikke skal oprenses. Arten formodes derfor at ville sprede sig nedstrøms til egnede områder i løbet af de kommende år.

På den resterende vandløbsstrækning der oprenses, er der stort set ingen grøde ude i selve vandløbet. På denne del af strækningen vil det være arter som tagrør, gul åkande, pilblad og enkelt pindsvineknop der bliver fjernet i forbindelse med oprensningen.

Vegetationen vurderes hurtigt at sprede sig fra de mange opstrøms beliggende strækninger, der ikke påvirkes af oprensningen, som ligger mellem strækningerne der oprenses.

Vandløbsstrækningen er målsat som *God økologisk tilstand*. Den økologiske tilstand er dog ukendt på alle parametre (smådyr, fisk, makrofytter og kemiske stoffer), på nær for bentiske invertebrater (smådyr) på den øverste del af strækningen.

Da der, på strækningen der oprenses, er flere delstrækninger der ikke renses op og da der på flere af strækningerne, kun vil ske en oprensning i en del af vandløbets bredde, er det kommunens vurdering, at vandløbets økologiske tilstand kun kortvarigt, vil være lavere end inden oprensningen.

Der ligger to beskyttede ferske enge i forbindelse med vandløbet på strækningen der renses op. En ved Sneum Kirke og en ved en gammel åslynge. Begge enge er besigtiget i 2014. Da engene ikke har været omlagt i den mellemliggende periode, vurderes besigtigelsen forsat at være dækkende for engens tilstand.

Engen ved Sneum Kirke beskrives som en artsfattig kulturing. Hovedparten udgøres af forholdsvis tør eng domineret af græsser som eng-rævehale, eng-rottehale, alm. kvik og alm. hvene. I de lavere partier dominerer kryb-hvene. Langs kirkediget findes et bælte med alm. kvik, ager-tidsel og stor nælde. Bredbladede urter er stort set fraværende, dog findes mælkebøtte og lav ranunkel temmelig udbredt.

Engen ved den gamle åslynge beskrives som en meget kulturpåvirket og artsfattig eng. Størstedelen er forholdsvis tør og domineret af alm. kvik. Stedvis findes en del eng-rottehale og fugtige partier domineres af kryb-hvene. Langs kanten af engen dominerer tagrør og nogle steder høj sødgræs, kær-star og nikkende star.

Da selve oprensningen kommer til at foregå fra den modsatte side af åen, vurderes arbejdet ikke at have en direkte indvirkning på engenes tilstand. Der stilles vilkår til, at oprensningen på disse strækninger kommer til at foregå fra den modsatte bred.

Oprensningen af åen til regulativmæssig dybde vil betyde en mindre vandstandssænkning af vandspejlet i selve vandløbet på op til 16 cm ved jernbanebroen. Denne ændring i vandspejlet aftager nedstrøms og ved station 23700 er der stort set ingen ændring i vandspejlet længere.

På baggrund af erfaringer fra lignende projekter med påvirkning af beskyttet terrestrisk natur i forbindelse med sænkning af vandspejlet som følge af oprensninger i tilgrænsende vandløb, er det kommunens vurdering, at en vandspejlsænkning på 16 cm, vil have en så lille betydning for fugtigheden af de nærliggende enge, at der ikke kan forventes en væsentlig tilstandsændring i engenes naturindhold.

Naturbeskyttelsesloven indeholder et forbud mod at ændre beskyttede naturområders tilstand. Loven giver dog mulighed for, at kommunen i særlige tilfælde kan gøre undtagelser fra forbuddet.

Kommunen vurderer, at der i dette tilfælde er særlige forhold til stede, og at der kan gives dispensation til det ansøgte.

Der er i afgørelsen lagt vægt på at;

- Vandløbets naturlige plante- og dyreliv vurderes hurtigt at reetablere sig på de oprensede strækninger af vandløbet.
- Der er tale om et projekt af større samfundsmæssig betydning.

Vandløbet og engene vil også fremover være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Fremtidige ændringer af vandløbet må derfor ikke foretages uden en ny dispensation.

Dispensationen og de stillede vilkår er bindende for ejere og andre personer, som har rettigheder over arealet. Det er altid ejerens ansvar, at der ikke foregår ulovlige indgreb i den beskyttede natur.

Bruges arealet af en anden, for eksempel en forpagter, har brugeren også et ansvar for at overholde loven. Det er desuden ansøgerens pligt at oplyste eventuelle andre, der skal udføre arbejdet, om hvad der står i dispensationen.

Natura 2000 og særligt beskyttede arter

Sneum Å er Natura 2000-område. Det drejer sig om habitatområde nr. 78 - Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde og habitatområde nr. 79 - Sneum Å og Holsted Ådal samt fuglebeskyttelsesområde nr. 51 - Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb.

Da Sneum Å er en del af Natura 2000-netværket skal kommunen vurdere om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Af nedenstående tabel 1. fremgår de arter og naturtyper der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området som projektet berører.

Nr	Art/Naturtype	Indenfor området	Kortlagt	Berøres af projektet
H 78 – Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde				
1095	Havlampret	Ja	(Ja)	Ja
1096	Bæklampret	Ja	(Ja)	Ja
1099	Flodlampret	Ja	(Ja)	Ja
1103	Stavsild	?	(ja)	Nej
1106	Laks	Ja	(Ja)	Ja
1113	Snæbel*	Ja	(Ja)	Ja
1351	Marsvin	Nej	(Ja)	Nej
1355	Odder	Ja	(Ja)	Ja
1364	Gråsæl	Nej	(Ja)	Nej
1365	Spættet sæl	Nej	(Ja)	Nej
1110	Sandbanke	Nej	Ja	Nej
1130	Flodmunding	Nej	Ja	Nej
1140	Vadeflade	Nej	Ja	Nej
1150	Lagune	Nej	Ja	Nej
1160	Bugt	Nej	Ja	Nej
1170	Rev	Nej	Ja	Nej
1310	Enårig Strandengsvegetation	Nej	Ja	Nej
1320	Vadegræssamfund	Nej	Ja	Nej
1330	Strandeng	Nej	Ja	Nej
2110	Forklit	Nej	Ja	Nej
2120	Hvid klit	Nej	Ja	Nej
2130	Grå/grøn klit	Nej	Ja	Nej
2140	Klithede*	Nej	Ja	Nej
2160	Havtornklit	Nej	Ja	Nej
2170	Grårisklit	Nej	Ja	Nej
2180	Skovklit	Nej	Ja	Nej
2190	Klitlavning	Nej	Ja	Nej
2310	Visse-indlandsklit	Nej	Ja	Nej
2330	Græs-indlandsklit	Nej	Ja	Nej
3130	Søbred med småurter	Nej	Ja	Nej
3140	Kransnålalge-sø	Nej	Ja	Nej
3150	Næringsrig sø	Nej	Ja	Nej
3160	Brunvandet sø	Nej	Ja	Nej
3260	Vandløb	Ja	Ja	Ja
4010	Våd hede	Nej	Ja	Nej
4030	Tør hede	Nej	Ja	Nej
6210	Kalkoverdrev*	Nej	Ja	Nej
6230	Surt overdrev*	Nej	Ja	Nej
6410	Tidvis våd eng	Nej	Ja	Nej
7150	Tørvelavning	Nej	Ja	Nej
7230	Rigkær	Nej	Ja	Nej
9190	Stilkeke-krat	Nej	Ja	Nej
91D0	Skovbevokset tørvemose	Nej	Ja	Nej
91E0	Elle- og askeskov	Nej	Ja	Nej
H 79 – Sneum Å og Holsted Ådal				
1095	Havlampret	Ja	(Ja)	Ja
1096	Bæklampret	Ja	(Ja)	Ja

1099	Flodlampret	Ja	(Ja)	Ja
1106	Laks	Ja	(Ja)	Ja
1113	Snæbel*	Ja	(Ja)	Ja
1355	Odder	Ja	(Ja)	Ja
3140	Kransnålalge-sø	Nej	Ja	Nej
3150	Næringsrig sø	Nej	Ja	Nej
3260	Vandløb	Ja	Ja	Ja
6210	Kalkoverdrev*	Nej	Ja	Nej
6230	Surt overdrev*	Nej	Ja	Nej
6410	Tidvis våd eng	Nej	Ja	Nej
6430	Urtebræmme	Ja	Ja	Ja
7140	Hængesæk	Nej	Ja	Nej
7220	Kildevæld	Nej	Ja	Nej
7230	Rigkær	Nej	Ja	Nej
9190	Stilkege-krat	Nej	Ja	Nej
91E0	Elle- og askeskov	Nej	Ja	Nej
F 51 – Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb				
	Rørdrum (Y)	?	(Ja)	Nej
	Hvid stork (Y)	Nej	(Ja)	Nej
	Bramgås (T)	?	(Ja)	Ja
	Rørhøg (Y)	?	(Ja)	Nej
	Hedehøg (Y)	?	(Ja)	Nej
	Plettet rørvagtel (Y)	?	(Ja)	Nej
	Engsnarre (Y)	?	(Ja)	Nej
	Klyde (Y)	?	(Ja)	Nej
	Hjele (T)	?	(Ja)	Ja
	Brushane (Y)	Nej	(Ja)	Nej
	Sorthovedet måge (Y)	Nej	(Ja)	Nej
	Mosehornugle (Y)	?	(Ja)	Nej
	Blåhals (Y)	?	(Ja)	Nej
	Kortnæbbet gås (T)	?	(Ja)	Ja

Tabel 1. Arter på udpegningsgrundlaget med angivelse af, hvorvidt arterne og naturtyperne er i projektområdet og af hvorvidt projektet berører arterne og naturtyperne.

De arter og naturtyper der umiddelbart ikke kan blive væsentligt påvirket af projektet, vil ikke blive beskrevet nærmere. Vurderingen af, at de ikke bliver væsentligt påvirket, bunder i, at de enten ikke findes nær projektet, ikke kan blive påvirket over større afstande eller fordi de ikke vil blive påvirket af projektet, da arternes tilstedeværelse i området og påvirkningen fra projektet er adskilt i tid, som f.eks. tilfældet for ynglefuglene og for stavsild, skulle arten begynde at yngle i danske vandløb.

Havlampret, flodlampret og bæklampret

Alle tre lampret-arter er registreret i Sneum Å. I ferskvand finder man havlampretten i floder og større åer, hvor der findes egnede gydepladser umiddelbart opstrøms gode opvækstssteder for larverne. I Danmark gyder havlampretten primært i juni og juli. Opgangen af gydemodne fisk sker i skumringen og om natten. Larver lever nedgravet i en vandløbsbund med sand, silt eller mudder med et højt organisk indhold.

Flodlampret foretrækker større floder og vandløb som gydeområde. I Danmark regner man med at gydningen foregår i april-maj måned. Gydemodne lampretter trækker op i vandløbene i forårs- og

efterårsmånederne. Opgangen foregår om natten ved høj vandføring. Bæklampret, der lever hele livet i ferskvand, foretrækker mindre vandløb samt de midterste og øvre dele af større vandløbssystemer. I Danmark gyder bæklampretten primært i marts til maj. Larverne fra flod- og bæklampret er så godt umulige at adskille fra hinanden. Larverne lever i mudderbund både i midten af vandløbet og langs brinkerne, og de findes som regel på steder uden for megen grøde. I Skjern Å fandt man, at de havde en udpræget præference for slam aflejret i kantvegetationen (typisk siv) og i finkornet sand/slam aflejret i grødeøer (Olsen & Koed 2004)¹

Der er umiddelbar ingen egnede gydepladser på strækningen der oprensnes og heller ikke umiddelbart opstrøms projektområdet. Nærmeste egnede gydeplads for hav- og flodlampret vurderes at ligge godt 4 km opstrøms projektområdet. For bæklampret kan der i tilløbene til Sneum Å på strækningen hvor vandløbet oprensnes, være egnede gydepladser. Der kan derfor i projektområdet være lampretlarver, formodentligt primært af bæklampret. Da oprensningens formål er at fjerne sandbanker, er det kommunens vurdering, at det ikke er egnede levesteder for lampretlarver der fjernes ved oprensningen. Enkelte larver kan dog gå tabt i forbindelse med oprensningen, men da der stilles vilkår til, at oprensningen i et område indstilles, hvis det er mudder og silt der fjernes, vurderes det, at det vil være meget få individer, der går tabt, og at det derfor ikke vil være af væsentlig betydning i forholdt til arternes bevaringsstatus.

Der kan i forbindelse med tidspunktet for oprensningen være opgang af flodlampret. Da opgangen foregår om natten og oprensningen foregår om dagen, vil påvirkning fra oprensningen højst være af midlertidig karakter som ikke vil forhindre opgangen og da gydningen foregår i forårsmånederne, vurderes dette ikke at have en væsentlig påvirkning på de gydemodne lampretter.

Oprensningen vurderes derfor ikke at give anledning til en væsentlig påvirkning af de tre lampretarter.

Laks

Laks trækker fra havet op i vandløbene i løbet af hele året i tre-fire nogenlunde adskilte størrelses-/aldersgrupper for at gyde i november til januar måned. Laksen gyder i et grusområde ved forholdsvis høje strømhastigheder, for at sikre, at æggene holdes fri for sand og slam og dels så æggene forsynes med tilstrækkelig iltigt vand.

Der er på strækningen for oprensningen ingen egnede gydeområder for laksen og skulle der i oprensningsperioden være opgang af laks, vil fiskene måske blive forstyrret i deres træk op i vandløbet men ikke forhindre. Fiskene vil muligvis standse op, men vil fortsætte deres vandring så snart der er mulighed for det.

Oprensningen af sandaflejringer vurderes derfor ikke at være af væsentlig betydning for eventuelle laks i Sneum Å.

Snæbel

Snæblen er registreret i Sneum Å. De voksne fisk søger i løbet af oktober og november måned op i vandløbene for at gyde. Gydningen foregår i løbet af

¹ Olsen, N.Ø. & Koed, A. 2004. Skjern Å's lampretter. Statusrapport fra naturovervågningen efter restaureringen af Skjern Å. DFU-rapport 134-04.

november og december, hvor æggene lægges på vandplanter. Æggene klækker i februar/marts måned og fiskelarverne driver herefter med strømmen ned gennem vandløbet og ud i havet i april til maj måned. Da oprensningen skal være afsluttet medio oktober, kan enkelte trækkende voksne snæbler blive forstyrret i forbindelse med oprensningen af vandløbet. Men da arbejdet kun vil foregå i ca. en tredjedel af døgnet og kun i halvdelen af den måned, hvori gydeatrækket op gennem vandløbet foregår, vurderes fiskene ikke at blive forhindret i at nå op til gydepladserne. Oprensningen vurderes ikke at få betydning for hastigheden hvormed larverne driver mod havet, da vandhastigheden ikke øges. Snæblen vurderes derfor ikke at blive væsentligt påvirket af projektet.

Odder

Odderen er vidt udbredt i Esbjerg Kommune og er flere gange registreret langs Sneum Å. Odderen kan yngle året rundt, men de fleste fødsler sker i løbet af sommeren. I yngleperioden har hunodderen brug for uforstyrrede områder. Søer og moser med større rørskovområder er især velegnede. Da der ikke er sådanne områder i nærheden af Sneum Å, i projektområdet, vurderes området ikke til at være et egnet yngleområde for odderen.

Odderen er især aktiv i perioden fra skumring til solopgang og vil derfor næppe færdes i området samtidigt med at oprensningen finder sted. Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke vil have en væsentlig betydning for områdets odderbestand.

Vandløb

Vandløbet er på hele strækningen der oprenses kortlagt som habitatnaturtype nr. 3260 – Vandløb. Der er på store dele af strækningen ingen egentlige vandplanter der påvirkes af oprensningen. Enkelte grødedør af glinsende vandaks vil blive forsøgt bevaret. Mellem strækningerne der oprenses, er der større og mindre strækninger med vandplanter der ikke renses op, hvorfra dyre- og plantearter hurtigt vil kunne sprede sig til de oprensede strækninger af vandløbet. Dyre- og plantelivet i vandløbet vurderes derfor at være reableret i løbet af et til to år på de oprensede strækninger. Oprensningen vurderes derfor ikke at have en væsentlig betydning for habitatnaturtypen i Sneum Å.

Urtebræmmer

Langs vandløbet fra jernbanebroen og ned til udløbet af Hummelvanggrøften er der kortlagt habitatnaturtypen nr. 6430 – Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn (Nitrofile bræmmer). Strækningen er dog domineret af rørskov (dominans af græsagtige planter) der er undtaget beskyttelse. Oprensning af vandløbet vurderes derfor ikke at have en væsentlig påvirkning af den beskyttede naturtype.

Bramgås, Hjejle og Kortnæbbet gås

Trækfuglene på udpegningsgrundlaget kan tænkes at benytte de vandløbsnære områder til at raste og fouragere i. Arbejdet med oprensningen vil dog foregå over en forholdsvis kort periode og i et mindre område ad gangen. De fleste af de vandløbsnære områder er forholdsvis intensivt drevne marker, der ikke er særligt velegnede rasteområder i forhold til de omkringliggende områder. Fuglene vurderes derfor bare at flytte til et andet område så længe arbejdet foregår. Projektet vurderes derfor ikke at have en væsentlig påvirkning af trækfuglene på udpegningsgrundlaget.

Kumulation

Jf. regulativet skal der skæres grøde på strækningen 2 gange årligt, men da der ikke er behov for at skære grøden mere end en gang årligt, er det hvad der i praksis sker. Grøden skæres med båd i strømrønden, og ikke i åens fulde brede. Grøden skæres 5-10 cm over bunden, så det sikres at bunden ikke påvirkes i forbindelse med arbejdet. Grøden skæres fra starten af september måned, i slutningen af vandplanternes vækstsæson. Der skæres når der er vand nok i åen til at båden kan sejle der. Der er en grødespærre ca. midtvejs på strækningen der renses op, ved station 22500.

Da oprensningen og grødeskæringsperioden er stort set sammenfaldende, og på et tidspunkt, hvor vandplanternes vækstsæson stort set er færdig, samt at der kun skæres grøde en gang årligt, er det kommunens vurdering, at den samlede påvirkning ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Samlet vurdering

Det er kommunens samlede vurdering, at oprensning af sandaflejringer i Sneum Å, hverken i sig selv og i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Det er kommunens vurdering, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for de særligt beskyttede dyre- og plantearter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV. En nærmere vurdering af de bilag IV-arter der er registreret i Esbjerg Kommune kan ses i tabel 2.

Art	Påvirkes af projektet	Vurdering
Grøn mosaikguldsmed	Nej	Ingen egnede levesteder i nærheden der kan blive påvirket af projektet
Grøn kølleguldsmed	Nej	Nærmeste registrerede fund af arten er i en afstand af knap 8 km fra projektet. Arten vurderes derfor ikke at være i området hvor oprensningen finder sted
Markfirben	Nej	Ingen egnede levesteder påvirkes af projektet
Spidssnudet frø	Nej	Er registreret på engen ved Sneum Kirke. Da oprensningen kun har en begrænset påvirkning på vandstanden i Sneum Å (16 cm ved jernbanebroen) vurderes nærliggende engarealer og vandhuller ikke at blive væsentlig påvirket af oprensningen, og dermed vurderes spidssnudet frø heller ikke at få ødelagt yngle- og rasteområder af projektet.
Løgfrø	Nej	Nærmeste registrering af arten er ca. 5,5 km fra projektet
Strandtudse	Nej	Er hørt fra cykelstien hvor den krydser Sneum Å. Da oprensningen kun har en begrænset påvirkning på vandstanden i Sneum Å (16 cm ved jernbanebroen) vurderes nærliggende engarealer og vandhuller ikke at blive væsentlig

		påvirket af oprensningen, og dermed vurderes strandtudsden heller ikke at få ødelagt yngle- og rasteområder af projektet.
Stor vandsalamander	Nej	Nærmeste registrering af arten er godt 9 km fra projektet
Snæbel	Nej	Vurderet under Natura 2000
Odder	Nej	Vurderet under Natura 2000
Birkemus	Nej	Nærmeste registrering er godt 15 km fra projektet
Flagermus	Nej	Af de flagermus der findes i Esbjerg Kommune, forventes vandflagermus at findes i tilknytning til Sneum Å. Vandflagermus fouragere lavt over vandoverfladen og en stor del af føden består af vandinsekter. Da oprensningen ikke vil påvirke hele vandløbet over hele strækningen, vurderes antallet af insekter eventuelt kun at blive påvirket helt lokalt. Det samlede fødegrundlag for flagermusene vurderes ikke at blive væsentligt påvirket og dermed vurderes projektet ikke at påvirke arten.

Tabel 2. Vurdering af projektets påvirkning af bilag IV-arter kendt fra Esbjerg Kommune.

Lovgrundlag og andre tilladelser

Dispensationen er givet efter § 65, stk. 2, jf. § 3 i naturbeskyttelsesloven, lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019.

Denne dispensation fra naturbeskyttelsesloven fritager ikke dig fra at skulle indhente tilladelse til forhold som reguleres af anden lovgivning. Hvis dele af projektet kræver andre tilladelser, skal du huske at søge om tilladelse til dem.

Det kan for eksempel være hvis:

- Der vil blive ledt grundvand ud i vandløb.
- Der foretages ændringer i grøfter, rørledninger eller dræn, så der opstuvendes vand på andres ejendom.
- Der flyttes jord mellem forskellige matrikler.

Hvis der skal udføres gravearbejde i forbindelse med projektet, kan du anmode Sydvestjyske Museer om en udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af fortidsminder. Det står i museumsloven, at gravearbejde skal standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder. Sker dette, skal Sydvestjyske Museer straks kontaktes. Læs mere på www.sydvestjyskemuseer.dk.

Klagemuligheder

Denne dispensation kan påklages af blandt andre arealets ejer og en række foreninger. Hvem der kan klage, og hvordan man bærer sig ad, er beskrevet i vedlagte klagevejledning.

Når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager, kan projektet udføres. Hvis der bliver klaget over dispensationen, giver kommunen dig straks besked.

Hvis der er spørgsmål til dispensationen, kan jeg kontaktes på telefon som angivet øverst på første side.

Med venlig hilsen

Mette Sejerup Rasmussen
Biolog

Bilag:

Klagevejledning
Besigtigelsesnotat

Kopi af dette brev er sendt til:

Danmarks Naturfredningsforening: (dn@dn.dk) og (dnesbjerg-sager@dn.dk).

Dansk Ornitologisk Forening: (natur@dof.dk) og (esbjerg@dof.dk).

Miljøstyrelsen: (mst@mst.dk).

Naturstyrelsen: (nst@nst.dk).

Sydvestjyske Museer: (museum@sydvestjyskemuseer.dk).

Friluftsrådet: (kreds@friluftsradet.dk) og
(sydvestjylland@friluftsradet.dk).

Dansk Botanisk Forening: (dbf.oestjylland@gmail.com).

Danmarks Sportsfiskerforbund: (post@sportsfiskerforbundet.dk),
(lbt@sportsfiskerforbundet.dk) og (vadehavet@sportsfiskerforbundet.dk).

Dansk Fritidsfiskerforbund: (teamstr@gmail.com).

Dansk Forening for Rosport: (dfr@roning.dk).

Dansk Kano og Kajak Forbund: (miljo@kano-kajak.dk).

Nationalpark Vadehavet: (vadehavet@danmarksnationalparker.dk).

Bredejere:

Kresten Hansen, Tømmerbyvej 19, 6740 Bramming

Jacob Ulv Christensen, Sneumgårdsvej 2, 6731 Tjæreborg

Sneumgård I/S, Sneumgårdvej 3, 6731 Tjæreborg

Lars Lauridsen, Terpagervej 3, 6740 Bramming

Mads Lauridsen, Terpagervej 6, 6740 Bramming

Simon Lauridsen, Terpagervej 8, 6740 Bramming

Ingelise Wenzel Larsen, Tradsborgvej 80, 6731 Tjæreborg

Steffen Hansen, Tværsigvej 66, 6740 Bramming

Randi Nielsen, Tremhøjevej 33, 6731 Tjæreborg

Karin Kronow, Rosenparken 57, 6740 Bramming

Thomas Helle, Allerupvej 23, 6731 Tjæreborg

Søren Asger Lundgaard, Gl. Darumvej 23, 6740 Bramming

Jens V. R. Madsen, Tømmerbyvej 2, 6740 Bramming

Anton Nielsen, Ll. Darumvej 7, 6740 Bramming

Allan Skovgaard Jensen, Ll. Darumvej 13, 6740 Bramming

Anette Hegaard Jensen, Ll. Darumvej 13, 6740 Bramming

Mona Marie Lauridsen, Terpagervej 3, 6740 Bramming

Hans Marogensen, Gl. Skolevej 40, 6731 Tjæreborg

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal senest være indgivet den 21. september 2020, der er 4 uger efter offentliggørelse på kommunens hjemmeside.

Reglerne omkring klage er beskrevet i naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1.

Følgende kan klage over afgørelsen:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, samt
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis der bliver klaget over afgørelsen, får du omgående besked herom, og Miljø- og Fødevareklagenævnets endelige afgørelse må så afventes. Hvis der ikke bliver klaget, må dispensationen udnyttes, når klagefristen er udløbet.

Du klager via Klageportalen, som ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk - typisk med NEM-ID. Klagen sendes automatisk fra Klageportalen til os. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900,- for privatpersoner og på kr. 1.800,- for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som du finder via Nævnenes Hus - www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til [Miljø- og Fødevareklagenævnet](mailto:Miljo-og-Foedevareklagenavnet@kommune.dk). Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget](#).

Du må ikke gå i gang med det projekt, som du har fået dispensation til, før klagefristen er udløbet. En klage over afgørelsen medfører desuden at du ikke må gå i gang med projektet, før klagen er behandlet af klagenævnet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller - i forbindelse med klage - af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Besigtigelsesnotat

